

چکیده تفسیر سوره معارج

- ۱- دلایل نامگذاری این سوره به نام معارج.
- ۲- پاسخ خداوند به کسانی که مشاهده می‌کردند بسیاری از کفار در خط کفر و گناه آزادانه فعالیت می‌کنند و عذابی بر آنها نازل نمی‌شود چیست؟
- ۳- عذاب کفار از نوع نتیجه عمل و بازده اعمال آنها است نه از نوع کیفر و مجازات.
- ۴- اثبات این که خداوند متعال مقدر کرده است که عذاب کفار به اراده خود آنها باشد نه به اراده و عمل خداوند متعال.
- ۵- وقوع عذاب‌ها یا به اراده خداست یا به اراده خلق خدا.
- ۶- حکمت این که خداوند جلوی وقوع عذاب‌ها را نمی‌گیرد چیست؟
- ۷- اگر خداوند در طبیعت، آتش و عذاب‌های دیگر مانند سمومات و مواد شیمیایی نمی‌آفرید کفار با چنین عذاب‌هایی روبرو نمی‌شدند!
- ۸- کفار در زندگی قیامت با دو عذاب روبرو می‌شوند.
- ۹- اثبات این که اراده خدا در ایجاد عذاب و یا عذاب کردن کفار مخصوصاً در زندگی آخرت دخیل نیست.
- ۱۰- کافر با کفر خود حق خدا را ضایع نموده و خطاً حرکت به سوی توحید را کور می‌کند.
- ۱۱- علت عدم امکان برگشت کفار به مرحله انسانیت و ایمان چیست؟
- ۱۲- بیان معنای کامل و عرفانی کلمه معارج.

- ۱۳- توضیح این که خداوند برای خود و ذات خود معارج و درجات ندارد.
- ۱۴- ملاک ترقی و تکامل انسان، بروز استعداد و حرکت به جهان علم و دانش و عقل و معرفت است.
- ۱۵- وسایل تکامل به سوی مدینه فاضله و یا شهر بهشت را معراج می‌نامند که جمع آن معارج می‌شود.
- ۱۶- تکامل انسانها در دو جهت مادی و معنوی و علم و دانش‌هایی که در این تکامل پیدا می‌کنند بر دو قسم است.
- ۱۷- خداوند می‌فرماید: **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ**. (مائده ۳۵). منظور از این وسائلی که انسان را بهتر رشد می‌دهد و به کمال می‌رساند چیست؟
- ۱۸- بیان کیفیت استفاده از این وسائلی که انسان را بهتر رشد می‌دهد و به کمال می‌رساند.
- ۱۹- خداوند از تمامی نعمت‌های لذت‌بخش خود و وسائلی که مایه رفاه و آسایش بیشتر انسانهاست نمونه‌ای در اختیار انسان گذاشته است تا با استفاده از این نمونه‌ها به سوی کشف بهترها و بیشترها برود.
- ۲۰- انسان‌ها در سه جهت، منبع ثروت و لذت و برکت برای یکدیگر هستند.
- ۲۱- ذخایر طبیعت توسط انسان‌ها، خط تکامل هستند که یکدیگر را رشد می‌دهند تا به ثمر برسانند.
- ۲۲- خدا صاحب معارج است یعنی چه؟
- ۲۳- معرفی خواص ذاتی ماده و روح.
- ۲۴- روح از این جهت که به اراده خدا مربوط است فرشته نامیده می‌شود و از آنجا به انسان نیز مربوط است روح نامیده می‌شود.

- ۲۵- روح و فرشته در اطوار و مراتب مختلف قرار می‌گیرند نه اینکه افراد مختلف باشند.
- ۲۶- بیان مقدمات ظهور قیامت که با قیام امام زمان (عج) ظاهر می‌شود.
- ۲۷- اثبات این که تمام علانمی که برای ظهور قیامت گفته شده مربوط به جامعه بشریت است نه طبیعت.
- ۲۸- قیامت، قیام انسان است، نه قیام طبیعت، یعنی چه؟
- ۲۹- تأویل قرآن همه جا به معنای حاکمیت ائمه اطهار ع است که با قیام امام زمان عج به ثمر می‌رسد.
- ۳۰- آیه: **يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ** (انفطار)، به عنوان ویژگی آخرالزمان است که انسان‌ها به جهت نیاز به یکدیگر به انسان دیگر خدمت می‌کنند نه به دلیل انسانیت آن.
- ۳۱- قطع شدن امید انسان‌ها از یکدیگر در آخرالزمان در تقدیر خداوند متعال است.
- ۳۲- بیان کیفیت عذاب آخرت.
- ۳۳- بیان وضعیت فکری و روانی کافر و منافق در قیامت و وجه تمایز آنها با مؤمنین.
- ۳۴- کفار خیال می‌کنند با رشوه و فدا، عذاب قیامت قابل رفع است!
- ۳۵- چرا نمی‌شود کسی از خدا انتظار داشته باشد که خداوند خلاف حساب و خلاف علم عمل کند؟
- ۳۶- علت خالد شدن انسان جهنمی در جهنم، جهل و سفاهت اوست. پس یا باید نابود شوند و یا در همان جهنم بمانند.
- ۳۷- راه نجات از مهالک دین و آخرت، جز با توسل به خدا و اولیاء خدا میسر نیست.

- ۳۸- یوم تبلی السرائر، یعنی روزی که هر کسی با وضعیت و موجودیت خود در برابر دیگران آشکار شود و احتیاج به تعریف و معرفی نداشته باشد.
- ۳۹- خداوند می‌فرماید: آتش جهنم بر اهل جهنم حاکمیت دارد.
- ۴۰- اثبات این که جهنم نتیجه قضاوت‌های فکری و روانی آنهاست.
- ۴۱- انسان در جمع مال دنیا حریص است و چون ثروت و نعمت بدست می‌آورد، بخیل و در برابر مصائب ناتوان است.
- ۴۲- بیان ضرورت برقراری ارتباط انسان با خدا.
- ۴۳- بین اهل ایمان و تقوی و کفار و متجاوزین تباین جنسی و اختلاف روانی پیدا می‌شود.
- ۴۴- حشر موجودات با یکدیگر براساس وحدت جنسی و روانی آنها مقدر و میسر است.
- ۴۵- مؤمنین از عذاب پروردگار اشفاق دارند یعنی چه؟
- ۴۶- محبوبیت انسان در نظر خدا به دلیل مخلوقیت او نیست بلکه به دلیل ایمان و عمل صالح اوست.
- ۴۷- تظاهر و ریاکاری منافقین سبب تغییر ماهیت آنها نخواهد شد.
- ۴۸- خداوند در مورد کفار می‌فرماید: ما آنها را خلق کردیم از چیزی که خود آنها می‌دانند. یعنی خلقت آنها در نظر خود آنها مشهود و وانمود است. اگر آنها چنان خلق شده‌اند که تناسب با زندگی بهشتی ندارند، پس چه گناهی دارند که خلقت آنها متناسب با زندگی بهشتی نیست؟
- ۴۹- درجات و درکات، خاصیت‌های قهری و روانی اعمال است.

۵۰- علت جمع بسته شدن کلمات مشرق و مغرب چیست که در سوره الرحمن می‌فرماید: رب المشارق و المغرب.

۵۱- خداوند می‌فرماید: ما در میدان مسابقه، مسبوق نخواهیم شد و کسی در مسابقه از ما جلو نخواهد افتاد بلکه ما همه وقت و همه جا مسابقه را می‌بریم و دیگران در مسابقه مغلوب و مسبوق ما خواهند بود.

۵۲- چرا خداوند متعال نمی‌خواهد جلوی شیاطین و کفار و گناهکاران را بگیرد؟

۵۳- زندگی آخرت در انتهای زندگی دنیا مانند پیدایش روز در انتهای شب است.

۵۴- خداوند به پیامبر اکرم ص می‌فرماید: انسان‌ها را به حال خود واگذار کن تا به هر کاری و فکری که مایلند وارد شوند، عاقبت از همین مسیر به وعده‌های الهی برسند.

۵۵- یکی از راه‌های رسیدن به اعمال و حساب درست و عقاید درست و رسیدن به حقایق موجود در زندگی دنیا و آخرت، حرکت و فعالیت در راه‌های غلط و حساب‌های غلط و زندگی‌های غلط است!